

РЕШЕНИЕ

№ 2043

гр. София, 08.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мариана Георгиева

Членове: Димитър Ковачев
Виктория Недева

при участието на секретаря Христина Сп. Кръстева
като разгледа докладваното от Мариана Георгиева Въззивно гражданско дело № 20231100505906 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 21.03.2023г., постановено по гр. дело № 50365/2022 год. по описа на СРС, ГО, 62 състав, е уважен предявеният от „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ” АД срещу ЗАД “Д.Б.Ж.И З.” АД иск с правно основание чл. 411 от КЗ за заплащане на сумата от 203, 42 лева, представляваща регресно вземане по щета № 210261918/16.08.2017г. във връзка с ПТП, настъпило на 15.08.2017г. в гр. Варна, на ул. “*****”, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане. Със същото решение е отхвърлен предявеният иск за разликата над сумата от 203, 42 лева до пълния предявен размер от 406, 84 лева като неоснователен..

Срещу решението, в частта, в която е отхвърлен предявеният иск с правно основание чл. 411 от КЗ, е подадена в законоустановения срок въззивна жалба от ищеца „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ” АД, в която са изложени оплаквания за допуснати от съда съществени нарушения на съдопроизводствените правила, довели до необоснованост на формираните от първоинстанционния съд изводи, както и за нарушение на материалния закон. Конкретно се поддържа, че съдът не е извършил цялостна и задълбочена

преценка на събраните по делото доказателства, поради което е формирал неправилен извод за наличие на принос от страна на водача на застрахованото при ищеца МПС за настъпване на вредоносния резултат. Счита, че по делото е била установена по безспорен начин изключителната отговорност на водача на лек автомобил “Дачия Сандеро” за реализирането на процесното ПТП. Последният, поради недостатъчен контрол над управляваното от него МПС и неосигуряване на достатъчно странично разстояние при разминаване с паркирания лек автомобил “Хонда Сивик”, въпреки наличието на обективна възможност да стори това, е ударил процесния лек автомобил “Хонда Сивик”. Поддържа, че поведението на водача на паркирания автомобил е било в съответствие с всички правила, поради което не е отговорен за причиняването на вредите, тъй като не е разполагал с възможност да предотврати реализирането на процесното ПТП. Дори и да се приеме, че поведението на водача на лек автомобил “Хонда Сивик” съставлява нарушение на правилата за движение по ЗДвП, то това нарушение не се намира в причинно-следствена връзка с процесния инцидент и вредите от същия. Навеждат се доводи, че водачът на паркираното МПС би имал принос за инцидента, ако ударът за водача на другия автомобил е бил непредвидим и непредотвратим, какъвто не е процесния случай, доколкото посоченото лице е разполагало с отлична видимост към паркирания лек автомобил предвид ширината на пътния участък и липсата на завои на същия, както и с оглед обстоятелството, че произшествието е настъпило в светлата част на денонощието. Ето защо счита, че паркираното МПС представлява “препятствие на пътя” по смисъла на § 6, т. 37 от ДР на ЗДвП, а не участник в движението, поради което водачът на “Дачия Сандеро” е могъл и е бил длъжен да възприеме същото и съгласно чл. 20, ал. 1 и ал. 2 от ЗДвП да спре или намали скоростта си за да предотврати удара. По тези съображения е направено искане за отмяна на решението в обжалваната му част и постановяване на друго, с което предявеният иск да се уважи в пълния размер.

Насрещната страна ЗАД „Д.Б.Ж.И 3.” АД оспорва въззивната жалба като неоснователна. Навежда съображения, че първоинстанционното решение е правилно и обосновано, като постановено в съответствие с приложимите материално-правни норми и въз основа на правилен анализ на събраните по делото доказателства. Счита, че от събраните по делото доказателства се установявало по безспорен начин противоправното поведение на водача на

лек автомобил „Хонда Сивик“, изразяващо се в нарушение на разпоредбата на чл. 94, ал. 3 от ЗДвП. В случая било установено, че застрахованият при ищцовото дружество автомобил е бил паркиран от лявата страна на еднопосочната улица, което действие именно представлявало нарушение на цитираното правило за поведение. В този смисъл счита за доказано релевираното възражение за съпричиняване на вредоносния резултат. С оглед изложеното е направено искане за потвърждаване на решението в обжалваната му част.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Предявен е за разглеждане иск с правно основание чл. 411, ал. 1 от КЗ за заплащане на сума, претендирана от ответника в качеството му на застраховател на лице, причинило увреждане на имуществото на застрахован при ищеца по договор за имуществена застраховка. Твърди се ищецът да е изпълнил своите задължения на застраховател по имуществена застраховка и да е встъпил в правата на увреденото лице против носещия договорна отговорност въз основа на валидно възникнало застрахователно правоотношение с причинителя на увреждането. Предявената претенция представлява половината от заплатеното от ищцовото дружество обезщетение, съответстваща на приноса на увреденото лице при настъпване на вредите.

Съгласно чл. 411 от КЗ в случаите, когато причинителят на вредата има сключена застраховка "Гражданска отговорност", застрахователят по имуществената застраховка встъпва в правата на застрахования срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност" - до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне. Застрахователят по имуществена застраховка може да предяви вземанията си направо към застрахователя по "Гражданска отговорност". Когато вредата е причинена от водач на моторно превозно средство, който има валидна задължителна

застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите, застрахователят по имуществена застраховка, който е встъпил в правата на увреденото лице, може да предяви претенцията си към причинителя само за размера на причинените вреди, които надхвърлят размера на застрахователната сума по договора за задължителната застраховка, както и за вредите, причинени от водача на моторното превозно средство, за които застрахователят по задължителна застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите е отказал да заплати обезщетение на основание чл. 494.

Видно от законовата разпоредба предпоставките за предвидената суброгация са: 1) наличие на действително застрахователно правоотношение между увредения и ищеца по договор за имуществено застраховане, в изпълнение на който 2) застрахователят да е изплатил на застрахования застрахователното обезщетение, и 3) за увредения да е възникнало право на деликтно вземане срещу причинителя на вредата на основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД т.е., вредите да са причинени от деликвента, с негово виновно и противоправно поведение, респ. договорно вземане срещу неговия застраховател по застраховка "Гражданска отговорност". Доказването на тези правопраждащи факти е в тежест на ищеца – чл. 154, ал. 1 ГПК.

На етапа на въззивното производство с важима между страните сила на пресъдено нещо /предвид обстоятелството, че първоинстанционното решение е влязло в сила в частта, в която е уважен предявеният иск с правно основание чл. 411 от КЗ/ са установени всички кумулативни предпоставки на съдебно предявеното вземане. Механизмът на процесното ПТП е изяснен въз основа на събраните гласни доказателствени средства, заключението на автотехническата експертиза и представения двустранен констативен протокол за ПТП. От същите се установява, че на 15.08.2017г., в гр. Варна, на ул. "*****" е настъпило ПТП с участието на лек автомобил "Хонда Сивик" с рег. № ***** и лек автомобил "Дачия Сандеро" с рег. № *****, както и че в резултат на произшествието са настъпили материални щети върху първия автомобил. Установено е, че между собственика на лек автомобил "Хонда Сивик" с рег. № ***** и ищцовото дружество е възникнало застрахователно правоотношение по имуществена застраховка "каска" на МПС, със срок на валидност, обхващащ датата на настъпване на произшествието, както и че в изпълнение на задълженията си по договора, „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ” АД е заплатило на автосервизът,

отстранил повредите върху застрахованата вещ, стойността на ремонтните дейности, възлизащи на 391, 84 лева, както и че за определянето на застрахователното обезщетение същият е направил ликвидационни разноски в размер на 15 лева. Не е спорно, че между ответното дружество и собственика на лек автомобил “Дачия Сандеро“ с рег. № ***** е съществувал към датата на настъпване на произшествието валиден договор за застраховка “Гражданска отговорност на автомобилистите”, както и че причинените в резултат на процесното ПТП имуществени вреди върху застрахования при ищцовото дружество автомобил са на стойност от 394 лева по средни пазарни цени.

Спорните между страните въпроси по същество във въззивната инстанция са свързани с основателността на релевираното от ответното дружество възражение за съпричиняване на вредоносния резултат. Настоящият съдебен състав счита наведените във въззивната жалба оплаквания за основателни по следните съображения:

Въззивният съд приема, че показанията на свидетелите И.Я. – В. и М.А. – водачи на участващите в процесното ПТП автомобили, които са непротиворечиви помежду си относно релевантните за спора обстоятелства, следва да бъдат ценени като ясни, последователни и житейски логични. При съвкупната преценка на техните показания, представеният двустранен констативен протокол и заключението на вещото лице по допуснатата и изслушана в първоинстанционното производство автотехническа експертиза, която при преценката по реда на чл. 202 ГПК следва да бъде кредитирана, се установяват деликта и причинната връзка с вредите. Механизмът на процесното произшествие е изяснен в първоинстанционното производство. На 15.08.2017г. в гр. Варна свидетелката И.Я. – В. е паркирала собствения си автомобил “Хонда Сивик” с рег. № ***** на улица ***** пред № 37. Автомобилът бил паркиран от лявата страна на еднопосочната улица, успоредно до тротоара. В същото време по улицата се движил лек автомобил “Дачия Сандеро” с рег. № *****, управляван от свид. А., като при преминаването покрай МПС “Хонда Сивик”, с неговото предно огледало ударил предното дясно огледало на паркирания автомобил. Инцидентът настъпил през деня, при суха пътна настилка, по права улица без неравности и завои, като видимостта на водача на МПС “Дачия Сандеро” не е била

ограничена.

При така установения механизъм се налага извод, че вина за настъпилото произшествие има водачът на лек автомобил “Дачия Сандеро”, който е нарушил разпоредбата на чл. 44, ал. 1 от ЗДвП, която въвежда задължение при разминаване водачите на насрещно движещите се пътни превозни средства са длъжни да осигуряват достатъчно странично разстояние между пътните превозни средства. Същевременно водачът на паркирания автомобил е нарушил забраната, въведена в нормата на чл. 94 ал. 3 от ЗДвП, съгласно която за престой и паркиране в населените места пътните превозни средства се спират възможно най-вдясно на платното за движение по посока на движението и успоредно на оста на пътя. Поведението на водача на лек автомобил “Хонда Сивик” не попада в изключенията по чл. 94, ал. 4 от ЗДвП, доколкото пътното превозно средство е било паркирано, а не в престой. А съгласно цитираната разпоредба на път с еднопосочно движение се допуска престой и от лявата страна по посока на движението, ако това не пречи на движението на пътните превозни средства.

Независимо от изложеното обаче настоящият съдебен състав счита, че релевираното от ответното дружество възражение за съпричиняване е неоснователно по следните съображения:

Съпричиняването има обективен характер, като от значение е единствено наличието на такава обективна причинно-следствена връзка, а е ирелевантно субективното отношение /вината/ на пострадалия – в този смисъл т. 7 от ППВС № 17/18.11.1963г. Достатъчно е с поведението си пострадалият обективно да способства за настъпване на вредоносния резултат или за увеличаване на обема на вредоносните последици. Принос за настъпване на вредата е налице и когато пострадалият не е допринесъл за настъпване на събитието, но с поведението си е спомогнал за собственото си увреждане. Съпричиняването обичайно се свързва с извършването на нарушение, без да е нужно същото да е виновно, но може да се изразява и в поемане на риска от настъпването на вредоносни последици или необоснованото му игнориране. Съпричиняване, по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, е налице когато с действието или бездействието си пострадалият обективно е способствал за настъпване на вредоносния резултат или за увеличаване размера на вредоносните последици, т.е., когато приносът му в

настъпването на увреждането е конкретен, независимо дали поведението му като цяло е било противоправно, в частност - в нарушение на Закона за движение по пътищата и виновно. В този смисъл следва да се има предвид т. 7 от Постановление № 17/1963г. на Пленума на ВС, според която обезщетението за вреди от непозволено увреждане се намалява, ако и самият пострадал е допринесъл за тяхното настъпване. В случая е от значение наличието на причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпилия вредоносен резултат. Релевантен за съпричиняването е само онзи конкретно установен принос на пострадалия, без който не би се стигнало /наред с неправомерното поведение на причинителя/ до увреждането като неблагоприятен резултат. Изводът за наличие на съпричиняване по смисъла на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД не може да почива на предположения, а следва да се основава на доказани по несъмнен начин конкретни действия или бездействия на пострадалия, с които той обективно е способствал за вредоносния резултат, като е създал условия или е улеснил неговото настъпване. Поведението на увреденото лице следва да е станало причина или да е повлияло по някакъв начин върху действията на причинителя на вредата, т.е. намаляването на обезщетението за вреди на основание чл. 51, ал. 2 от ЗЗД е допустимо ако са събрани доказателства, че вредите не биха настъпили или биха били в по-малък обем. Съпричиняването на вредите изисква реален принос за настъпване на увреждането, т.е. такова поведение на пострадалото лице, което създава предпоставки за настъпването на вредите или допринася за механизма на увреждането. Определеният размер на обезщетението следва да бъде намален съответно на приноса на пострадалия.

В трайната практика на ВКС, обективирана в решение № 45/15.04.2009г. по т.д. № 525/2008г. на II ТО; решение № 206/12.03.2010г. по т.д. № 35/2009г., II ТО; решение № 58/29.04.2011г. по т.д. № 623/2010г. на II ТО и други, се приема, че само по себе си нарушението на установените в ЗДвП и ППЗДвП правила за движение по пътищата не е основание да се приеме съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, водещо до намаляване на дължимото се за същия обезщетение. Необходимо е нарушението да е в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, т. е. последният да е негово следствие, тъй като приложението на правилото на чл. 51, ал. 2 ЗЗД е обусловено от наличието на причинна връзка между вредоносния резултат и поведението на пострадалия, с което той обективно е

създал предпоставки и/или възможност за настъпване на увреждането. Застъпено е становището, че приносът трябва да е конкретен - да се изразява в извършването на определени действия или въздържане от такива от страна на пострадалото лице, както и да е доказан, а не хипотетично предполагаем.

В аспекта на изложеното съдът приема, че възражението на ответното дружество за съпричиняване на вредоносния резултат е неоснователно. В случая се установи, че водачът на застрахования при ищеца автомобил не е допринесъл за настъпването на ПТП, доколкото при ясно време, добра видимост, прав участък, при липса на каквито и да било други препятствия на пътното платно, инцидентът е настъпил изцяло в резултат на поведението на водача на лек автомобил „Дачия Сандеро“, който не е осигурил безопасна странична дистанция при разминаването си с паркирания автомобил. Действително, водачът на лек автомобил „Хонда Сивик“ е нарушил забраната по чл. 94, ал. 3 от ЗДвП, но не е доказано, че е налице обективна причинно-следствена връзка между това поведение и настъпилото ПТП. Независимо от това дали е спазил правилата за паркиране в случая, не е налице съпричиняване от страна на водача на застрахования при ищцовото дружество автомобил, тъй като при осигуряване на странична безопасна дистанция от страна на водача на другия автомобил, то не би се стигнало до удар върху паркираното превозно средство. В този смисъл е и заключението на приетата в първоинстанционното производство автотехническа експертиза относно механизма на увреждане. Както бе посочено, от показанията на разпитаните по делото свидетели се установи, че процесното ПТП е настъпило през деня, на прав участък, без неравности и завои, при липса на доказателства да е налице ограничение на видимостта на водача на лек автомобил „Дачия Сандеро“ или недостатъчна ширина на пътното платно за преминаване покрай паркираните автомобили, поради което следва да се приеме, че последният е бил длъжен да съобрази поведението си с паркираното МПС, включително и относно задължението му да осигури безопасна странична дистанция при разминаването на двата автомобила.

По тези съображения се налага извод, че не са налице предпоставките на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД за намаляване на размера на дължимото от ответника застрахователно обезщетение. Като е достигнал до други изводи първоинстанционният съд е постановил неправилно решение, което следва да бъде отменено в обжалваната му част и вместо него да се постанови друго, с

което предявеният иск да се уважи в пълния му претендиран размер от 406, 84 лева, при съобразяване на заключението на автотехническата експертиза, определяща стойността на вредите по средни пазарни цени в размер на 394 лева и дължимите обичайни ликвидационни разходи от 15 лева.

С оглед изхода на спора и предвид изричното искане в полза на въззивника следва да се присъдят сторените по делото разноси в общ размер на 125 лева, от които 25 лева за държавна такса и 100 лева юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 78, ал. 8 от ГПК, вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Първоинстанционното решение следва да бъде отменено и в частта, в която ищецът е осъден да заплати на ответното дружество съдебни разноси.

В полза на ищеца следва да се присъдят допълнително разноси за производството пред СРС в размер на сумата от още 250 лева.

С оглед цената на иска, който е под установения в чл. 280, ал. 3 от ГПК минимален праг за търговски дела, настоящото решение е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 4369 от 21.03.2023г., постановено по гр.д. № 50365/2022г. по описа на СРС, ГО, 62 състав, **в частта**, в която е отхвърлен предявеният от „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД срещу „Застрахователно акционерно дружество Д.Б.Ж.И З.“ АД иск с правно основание чл. 411 от КЗ за разликата над сумата от 203, 42 лева до пълния предявен размер от 406, 84 лева, както и **в частта**, в която ищецът „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД е осъден да заплати на ответника „Застрахователно акционерно дружество Д.Б.Ж.И З.“ АД съдебни разноси в първоинстанционното производство **и ВМЕСТО ТОВА ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество Д.Б.Ж.И З.“ АД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. ***** да заплати на „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Княз Ал. ***** по иск с правно основание чл. 411 от КЗ допълнително сумата от още 203, 42 лева

/представляваща разлика между присъденото с първоинстанционното решение обезщетение в размер на 203, 42 лева и дължимото обезщетение от 406, 84 лева/, представляваща регресно вземане за изплатено застрахователно обезщетение по застраховка "Автокаско", сключена със застрахователна полица № 0312170340002963 от 27.02.2017г. и щета № 210261918/16.08.2017г. във връзка с пътнотранспортно произшествие /ПТП/, настъпило на 15.08.2017г. в гр. Варна, между лек автомобил марка "Хонда Сивик" с рег. № ***** и лек автомобил марка „Дачия Сандеро“ с рег. № *****, в резултат на противоправно поведение на водача на лек автомобил „Дачия Сандеро“ с рег. № *****, чиято гражданска отговорност е застрахована при ответното дружество, ведно със законната лихва върху сумата, считано от датата на подаване на исковата молба – 14.09.2022г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА Застрахователно акционерно дружество Д.Б.Ж.И З.“ АД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. ***** да заплати на „ДЖЕНЕРАЛИ ЗАСТРАХОВАНЕ“ АД, с ЕИК *****, седалище и адрес на управление гр. София, бул. „Княз Ал. ***** на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК допълнително сумата от още 250 /двеста и петдесет/ лева – съдебни разноси в първоинстанционното производство, както и да заплати на основание чл. 273, вр. чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата от 125 /сто двадесет и пет/ лева – съдебни разноси във въззивното производство.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____